

PREDICATORIULU

SATEANULUI ROMANU.

— S C R I E R E P E R I O D I C A —

PENTRU

PREDICI SI ALTI ARTICULI DIN SFER'A BESERICESCA.

Despre pecatu cu respectu la efectulu lui.

Meditatiune tienuta Auditoriloru de S. Teologia dela Seminariulu din Gherl'a cu ocasiunea ss. exercitia, prin Joane Georgiu spiritualu.

„Pecatululu sevirsindu-se nasce morte.“

E. Jacob. c. I. v. 15.

Domnedieu parentele nostru prea induratoriu, ne-a pregatitu noua fericire, pre carea ochi omenesci nu o au vediutu si limb'a nu o pote spune, — viétia si fericire eterna. Elu e parentele nostru celu prea bunu si cá atare voesce cá se fimu sî fericiți — ajungundu la acel'a dela care si suntemu. — Ddienu inse e si prea dreptu, Elu ne ajuta se ajungemu acelu scopu. Cate n'a facutu pentru noi?! — A tramisu pre Unulu nascutu Fiulu seu si l'a sacrificatu pentru fericirea nostra, si in totu tempulu ne impartiesce daru nemarginitu; si deca noi prelanga tote acestea, ne facemu inderevnici, benele 'lu resplatimu cu reu, adeca pecatuimu, si prin pecatu vetamamu pre Ddienu; vomu capatá resplata dupa faptele nostre, amesuratu dreptatiei nealterabile ddieesci. — Resplat'a fapteloru bune e vieti'a sî fericirea eterna, resplat'a fapteloru rele e mortea si pedeps'a eterna. De acea sant. Jacob. Ap. dice: „Pecatululu sevirsindu-se nasce mortea;“ — mortea care ne eschide dela vieti'a eterna si scopulu nostru finale. — Cumcà dreptatea ddieesca e nealterabila si cá pecatululu nu 'lu lasa nepedep-

situ; avemu esemplu, Angerii cei cadiuti si Adamu. I-a creatu Ddieu perfecti spre fericire eterna; au pecatuitu, au fostu pedepsiti. — „*Sevirsiindu pecatulu si au agonisitu morte.*“ Senguru unu pecatu, i-a aruncatu din fericire in nefericire, dela viétia la morte; — atât'a e de mare reutatea pecatului! — Si noi cate pecate facemu! De cate ori ne facemu demni de asprimea dreptatiei dieesci! Bunatatea dieésca inse facia de noi e infinita. „*Nu vreau morte pecatosului ci se se intorca si se fia viu.*“ Déca inainte de a ajunge la judecat'a dieesca ne-amu intorsu dela calea faradelegei ne am espiatu pecatulu, Ddieu ne ierta, càci: „*nu vrea morte nostra.*“

Me voiu intorce dela faradelegea mea càci — foradelegea mea o cunosc, si pecatulu meu inaintea mea este pururea; ¹⁾ deci, Judecatile tale me invétia, si se nu perdi, Ddieule, cu cei necredintiosi sufletulu meu, ²⁾ càci sciu cà e nealterabila dreptatea t'a, esemplu mi-su Angerii cadiuti si Adam, si alti multi nefericiti cari au moritu ingrecati cu pecate.

I.

Eca cei cari servescu lui, nu suntu statornici; si in angerii sei a aflatu reutate. ³⁾

(Slugiloru s'ale de nu crede era in potriv'a angeriloru sei cev'a strambu au ganditu.) Angerii lui Ddieu au fostu dintru inceputu in statulu celu mai fericitu, cadiendu in pecatu mortalu — si au cascigatu cea mai durerosa pedepsa.

A) „Cum ai cadiutu din ceriu luceferulu celu ce resaria demanét'a? ⁴⁾ — Tu pecetea asemenarei, tu tipulu virtutiei si gloriei Ddieesci? Tu plinu de intieptiune si cunun'a frumsetiei, in desfatarea raiului lui Ddieu te-ai nascutu, cu tota pietr'a buna (pretiosa) teai imbracatu.“ ⁵⁾

Nemuire, Inteligentia, gratia, justitia, securitate, po-

¹⁾ Ps. 108, 118. Ps. 25, 9. ³⁾ Job. 4. 18. ⁴⁾ Is. 14. 12.

⁵⁾ Ezech. 28. 12. 13.

sesiunea vietiei eterne, deplina libertate, — tote le aveau. Si atat'a frumsetia unu senguru pecatu o a deformatu si pre angeri i'a prefacutu in diavoli. — Éca! catu e de mare uritiunea si deformitatea pecatului!

Posesiunea raiului, atat'a inteligentia, si atatea ornamente, unu senguru pecatu le a nimicitu, le a devastatu. Cata e stricatiunea si ruin'a pecatului.

Ddieu — celu infinite bunu — intieptu — dreptu — induratoriu, pentru unu senguru pecatu au potutu pedepsi si aruncá in miserie creaturele sale atatu de perfecte si atatu de multe, cari in eternu l'aru fi preamaritu deca li ar' fi iertatu seau l'aru fi blasfematu deca nu lear' fi iertatu? — Cata e enormitatea reutatiei pecatului!!

Preotului i-se dà numirea de angeru, pentru demnitatea s'a cea inalta si multimea darurilor cu cari e impartesitu. — Preotulu, abusandu de statulu seu, pecatuindu, calcandu in pitiore demnitatea sa, si violandu darurile dieesci cu cari e acumulatu, — se preface in diavolu.

B) Cum ai cadíutu din ceriu. Lucéfere? Inganfatus'a anim'a t'a intru frumseti'a t'a, si tu ai disu intru cugetulu teu, in ceriu me voiu suí, désupr'a steleloru ceriului voiu pune scaunulu mieu — suimevoiu désupr'a noriloru, fivoiu asemenea celui prea inaltu. ¹⁾

O! cata inganfare si sumetie! se se redice creatur'a asupr'a creatorelui seu! Deca Ddieu a aflatu atat'a reutate in angerii sei cari au fostu atatu de perfecti cu catu vá aflá in noi mai multa reutate, cari suntemu facuti din lutu.

Angerii, daruiti de Ddieu cu o inteligentia atatu de inalta, mari prin tarie si virtute, buni din natura, s'au inganfatu in cugetarile loru, aspirandu la marire au voitu se devie mari, asemenea creatorelui loru si au cadíutu profundu. — Noi cu catu suntemu mai aproape de cadere, càci natur'a nostra e corupta prin pecatu, inteligenti'a nostra confundata prin concupiscentia, apoi ocaasiunile multifarie, tentatiuni dese, totu atatea cause de a ne resturná mai

¹⁾ *Isaia 14, 13.*

usioru in abisulu pecatelor, deca nu vomu luá mente din patiani'a altor'a, deca ne vomu increde in poterile nostre si nu vomu solicitá neintreruptu ajutoriulu lui Ddieu.

Invetia-me Domne judecatile tale si se nu pierdi cu cei necredintiosi si faradelege sufletulu mieu, scapa-me de perire — in tine voiu sperá.

C) „Cum ai cadiutu din ceriu Lucefere? Pogorátu s'a la iadu marirea t'a si multa veseli'a t'a; iadulu josu sa amarátu intimpinandu-te pre tene.“¹⁾ Nici nu le a datu loru Ddieu tempu de penitentia ci „pre angerii, carii nu si au pazitu deregatori'a s'a si si au lasatu locasiulu seu spre judecat'a dilei celei mari legatureloru celoru eterne, sub negura-i tiene“,²⁾ — spre invetiulu celoru, cari facu si voescu a face faradelege.

Déca asia dara Ddieu „pre angerii, carii au gresitu nu i-a iertatu ci cu lantiurile intunerecului in tartaru legandu-i i-a datu spre judecata a se pazi;“³⁾ cumu se nu ne tememu noi, cari suntemu omeni pecatosi nascuti in pecate, cari nu facemu numai unu pecatu ci nenumerate, cari pecatuimu nu numai cu cugetulu cá Angerii, — ci cu verb'a si cu fapt'a, si nu numai cate odata ci continuu pecatuimu, noi cari facemu unu pecatu inca si mai mare, decatu Angerii cadiuti, càci prin pecate restignimu din nou pre fiulu lui Ddieu, despretiuimu pretiulu cu care ne a mantuitu, sangele care s'a versatu pre cruce pentru noi, despretiuimu darurile bunatatiei dieesci cari nau fostu date angeriloru!

Gresit'am Domne inaintea t'a, pentru acea mi pare reu cà te am vetamatu pre Tene prea bunulu mieu parente. Me intorcu dela calea faradelegei, rogandute din adênculu animei mele cá se-mi dai grati'a si iertarea de care nu s'au impartasitu Angerii; pentru cà bunatatea care mi o ai facutu mie servului Teu, nu o ai facutu Angeriloru, càci pentru mene nu teai indoitu a luá mortea crucei.

¹⁾ Isaia 14. 9. 11. ²⁾ Juda 1. 6. ³⁾ II. Petr. 2. 4.

II.

„*A facutu Ddieu pre omu dreptu.*“ ¹⁾ L'a incoronatu cu gloria si cu onore pre cari éra unu senguru pecatu, pecatulu neascultarei le a stricatu si nimicitu. Mare a fostu reutatea pecatului! Acesta o potemu vede din marimea pedepsei, si din dificultatea ertarei pecatului.

A) „*A facutu Ddieu pre omu dreptu*“ l'a creatu dupa tipulu si asemenarea s'a — „*cu pucinu mai micu l'ai facutu decatu angerii si l'ai asiediatu in raiulu desfatarii, preste lucrurile maniloru tale*“ — l'ia datu vointia libera deplina, tote poftele i lea supusu ratiunei, — fiendu in statulu justitiei originale — l'a facutu nemoritoriu, nesupusu necasuriloru si greutatiloru vietiei si luandu-lu de fiu alu seu l'a desemnatu de mosténu a imperatiei sale. — Catu de mare a fostu bunatatea lui Ddieu si catu de mare reutatea pecatului care a fostu in stare a resturná tote aceste bunatati acumulate in omu! — Diavolulu tormentatu de invidia pentru fericirea omului, s'a folositu de insielatiune, si in form'a sierpelui si-a inceputu opulu destructoriu din partea cea mai slaba, dela muiere. l'a si succesu a aseduce pre muiere prin mintiuni, promisiuni, si prin astutie, si muierea a indemnatu la pecatu pre Adam, si Adam a cadiutu si prin elu totu genulu omenescu. — Diavolulu le a disu loru, cà: ce pecatu mare pote se fia deca ei voru gustá unu meru si din acelu pomu!! Elu nu intielege cum potu se vateme pre Ddieu prin acea!

„*Ce este cà a disu Ddieu se nu mancati din totu pomulu raiului?*“ ²⁾ — ce reu este intru acea? „*nu veti mori cu morte,*“ ci „*se voru deschide ochii vostri si veti fi cá nesce diei cunoscandu benele si reulu.*“

De cate ori s'a apropiatu si de tene acestu sierpe afurisitu, si s'a nesuitu a te convinge cà pecatulu de morte e lesne iertatoriu! De cate ori ti-a disu „*nu vei mori cu morte,*“ Ddieu celu prea bunu nu se mania usioru, amenintia numai, dar' nu pedepseste! Apoi te poti escusá cà

¹⁾ Ecclesiastulu 7. 30. ²⁾ Genesa 3. 1.

n'ai cunoscutu pecatulu, ba debilitatea omenesca, tentatiunea te a dusu la acea, si asia si tu vei fi ca Ddieu fericitu si indestulitu cu sortea!

B) Ddieu inse nu admite nece o escusare cì judeca gresial'a si dupa gresiala acomodeza pedéps'a. — Pecatulu celu grozavu alu neascultarei si ingratiudinei, l'a pedepsitu grozavu.

L'a scosu afara Domnulu Domnedieu pre Adam din raiulu desfaterei, l'a desbracatu de vestmentele gloriei si l'a lipsitu de justiti'a originale si de grati'a adoptiunei, si l'a lasatu cá se fia in locu de fiulu lui Ddieu fiulu maniei, sclavu pecatului si diavolului, si concupiscenti'a i-a lasatu-o se se radice de asupr'a ratiunei, l'a asediatu pre pamentulu desiertu, cá in sudorea faciei se-si castige panea, i-a inmultitu necasurile si greutatile, si cá capetu la tote a chiamatu mortea cá se resbune pecatulu. „*Pecatulu sevirsindu-se nasce mortea.*“

Acesta pedepsa cá si pecatulu a trecutu si la urmatorii lui Adam; „*inde genus durum sumus experiensque laborum.*“

Santu este Domnulu, dreptu este Domnulu, pecatulu nu 'lu suferi ci amesuratu dreptatiei sale infinite si nealterabile 'lu pedepsece.

Se nu abati anim'a mea dela judecatile tale Domne, si se nu pierdi cu celi necredintiosi sufletulu meu.

C) *Si ore socotesci acest'a o omule, care faci de acelea, cá vei scapá de judecat'a lui Ddieu,* ¹⁾ seau socotesci cá pre câtu de usioru ai facutu pecatulu, asia de usioru ti se va si iertá?

„*Fara versare de sange nu se face iertare,*“ ²⁾ — 90 si mai bene de ani a facutu penitentia Adam, si totusi nu si-a potutu repará daunele inocentiei sale, nece nu si-a potutu liberá genulu seu de pecatu dar' nece pre sene cì numai Ddieu l'a scosu din pecatu. Indesiertu i-ar' fi fostu penitenti'a deca Indurarea ddieesca nar' fi tramisu de sal-

¹⁾ Rom. 2. 3. ²⁾ Evrei 22. 9.

vatore a genului¹⁾ omenescu pre Insusi Fiulu seu, cá luandu asupra-si pedéps'a pecatului se o espiéza pre cruce.

Din nemicu nu se pote vedé mai bene marimea pecatului omului decatu din mani'a parentelui catra Fiulu seu celu inocentu, si din (severitatea) asprimea cea mare a pedepsei. Apoi „*de facu acestea in lemnulu celu verde, ce vá fi facutu in celu uscatu?*“¹⁾

Ce vá fi cu mene care nece-su nevinovatu nece penitentu? Domne! ajutamí se me mantuescu de pecatu inainte de diu'a judecatiei, càci dreptatea t'a e nealterabile, care nu suferé pecatulu nepedepsitu. Tu celu ce ai liertatu pecatele Mariei, er' talhariului i'ai disu: astadi vei fi cu mene in raiu! iertami gresielele cá se me facu demnu de premiulu, care ni l'ai cascigatu pre cruce, ér' nu de pedépsa.

III.

„*Mergevoiu la portile iadului,*“²⁾ voiu merge cá se vediu resplat'a pecatelor. — Cu catu se cugeta omulu mai departe de pedepsa, cu atat'a se espune mai tare pecatui-rei. — „*Mergevoiu la portile iadului.*“

A) Infioratore pedepsa! Acolo suntu giganti, nu prin poterea trupului, ci prin fapte acaroru resbunare o ieau. Acolo este Juda Iscariotulu, care a vendutu sangele nevinovatu; — „*mai bene erá lui se nu se fi nascutu,*“ — acolo suntu aceli preoti si membri ai clerului, cari, cásf angerii cadiuti si-au calcatu in petiore demnitatea loru, au despretiuitu darurile ddieesci ce le-au capatatu din man'a prea induratore a Parintelui cerescu, cari n'au condusu dupa cuvenintia turm'a loru concrediuta, ci o au lasatu prada tuturoru fiareloru campului, cari au demeritatu de baserica si poporulu loru concrediutu, s'au facutu vinovati trupului si sangelui aceluia pre care l'au sacrificatu nedemne Parintelui cerescu.

Infioratore pedepsa! Acolo suntu si acei'a, cari mai antaiu au escelatu in bene, mai tardiu inse parasindu calea

¹⁾ Luc'a 23. 31. ²⁾ Isaia 38. 10.

virtutiei s'au aruncatu in abisulu releloru, si prin acest'a si-au cascigatu mortea, cari s'au iubitu pre sene mai multu decatu pre Ddiu, s'au ingrigitu de cele pamentesci si nu s'au ingrigitu a-si face comora in ceriu, pre carea nu o manca molile nece furii nu o fura si astfeliu traindu in pecatu au muritu in pecatu si si-au agonisitu perirea. Acolo este furulu, care a hulitu pre mantuitoriulu „*deca esti fiulu lui Ddiu mantuesce-te pre tene si si pre noi.*“ — Acolo suntu toti facatorii de rele, insielatorii si despotii, invidiosii si superbii, in societatea diavolului suntu ei, cari au facutu lucrurile diavolului, acolo suntu betivii si desfranatii — acolo unde a gatitu Ddiu locasiu diavolului si slugitoriloru lui. „*Infioratoriu este a cadé in manile Ddiului celui viu!*“¹⁾ Acolo este avutulu avaru, acolo este Cain ucidia-toriulu. Infioratoriu locu! infioratore societate! infioratore pedepsa!!!

„*Cá nesce oi in iadu s'au pusu, mortea vá pásce pre densii.*“²⁾

B) Infioratoriu periclu! s'a apropiatu de infernu anim'a mea, cu atat'a mai tare cu catu viétia-mi vine in asemenare mai mare cu a acestoru scelerati cari-si iau pedéps'a din man'a justitiei dieesci. Apropiatu-s'a de iadu anim'a mea cu atata mai tare cu catu intrelasu de a face fapte bune si a-mi cascigá comora in ceriu, — mi astupu talantulu in pamentu, ca se-lu presentu stapanului fara dobênda.

Se vede dar' limpede cà dreptatea lui Ddiu e nealterabila. Au pecatuitu angerii, au fostu aruncati in tararu. A pecatuitu Adam, a fostu scosu afara din raiu. Angerii si Adam au fostu inzestrati cu mari daruri ddiesci, acestea n'au impedecatu urmarea pedepsei ci o au maritu; ei au fostu in statulu marirei si cu atata au cadintu mai profundu. Au pecatuitu si moritu in pecate si altii, au fostu tramisi in lacasiurile cari-su pregatite diavolului si slugitoriloru lui.

De aci se vede cà ori care pecatosu 'si pote tiené

¹⁾ Hebr. 10. 31. ²⁾ Psalm. 48. 14.

sigura pedeps'a. — „*Pecatulul sevirsindu-se nasce mortea.*“ — Si ce pote fi mai mare pedépsa si numai decatu acea — cá se se lipsesca omulu de fericirea care ne a gatitu-o Ddieu? Pre pamentu n'afflamu fericire! Au unde e fericitulul? Nu este. Airea ni e fericirea care o potemu affá, — dupa morte la parentele cerescu. Celu peccatosu nu numai cá se lipsesce de fericirea vecinica, ci-si agonisesce pedeps'a vecinica diametralu opusa fericirei vecinice, si apoi pre acestu pamentu inca nui remane alt'a decatu unu nume petatu pre care nece nu-lu pote omulu esprimá fara aver-siune, d. e. Jud'a Iscariotulu.

Fericirea pre pamentu e a face fapte bune, si deca totusi omulu intimpina greutati, necasuri, vá castigá premiu dela Ddieu, fericirea eterna, càci dreptatea divina e nealterabila. Ér' numele celui bunu remane de o placuta reminiscencia posteritatiei, pre care exprimandu-lu ti-se imple anim'a de reverintia, sp. es. Joanu Chrisost., Grigoriu Nazianzenu, Ambrosiu, Vasiliu celu Mare, Hieronimu, Augustinu etc.

Ce urméza din acestea? — VEDIENDU omulu pedeps'a peccatului se-si traga séma cu sene. Ore deca asiu muri astadi ce s'ar intemplá din mene? Ore n'asiu fi aruncatu si eu langa Jud'a.

Iubitiloru! voi vreti a primí statulu preotiei, mare gratie divina vi se vá impartasí, si voi traindu si incependu a traí conforme demnitatiei ce o veti primí, veti avé fericire pre pamentu, veti fi stimati; càci pre preotulu care-si uita de demnitatea s'a 'lu despretiuesce si judeca si lumea ori catu e de perversa, veti fi stimati, veti fi intru adeveru lumin'a lumiei, càci veti luminá si prin faptele vostre, si apoi dupa morte veti dobandí fericirea eterna. Preotulu ca-diutu in pecate cade asia de profundu cá si angerii cari sau facutu diavoli.

Deca va gasí cenev'a cà e cufundatu in noroiulu peccatorulu, se se intorne la acela care dice: „*Nu voescu mortea peccatosului ci se se intorca si se fia viu.*“ Este o gratia acest'a care n'a fostu data angeriloru, fiendu peccatosi potemu se devenimu buni si drepti, càci nu voesce Salva-

torele nostru, care a patimitu pentru noi, se morimu, ci se ne intornamu si se fimu vii. — Dar' era ne dice, cà: *de nu ve veti intorce toti intru asemenea veti perí.*

Asia dara trebuie se ne nesuimu a incungiurá pecatulu càci urmarea pecatului e perirea, mai bene a mori decatu a pecatuf. Si deca suntemu in pecate se ne nesuimu a ne indreptá inainte de a ajunge la judecat'a cea dreapta divina, care reulu 'lu pedepsesce cu reu si benele 'lu remunereza cu bene. — Mai bene a face pocaintia decatu a arde in tota viet'i'a, decatu a arde in eternu. Si cá se potemu face penitentia trebuie neintreruptu se ceremu ajutoriulu de susu.

Mantuesce-me Ddieule cà au intratu ape pana la sufletulu meu, afundatum'am in noroiulu adencului si nu este stare. Veni'am intru adencurile marei si viforulu m'au potopitu. Lid a mente spre sufletulu meu si-'lu mantuesce pre elu; pentru vresmasii mei scapa-me. ¹⁾ — „Domne audi rogatiunea mea, cà au persecutatu inimiculu sufletulu meu. *Audita-mi fã mie demanetia indurarea T'a; cà spre tene am speratu. Invetia-me cá se facu voi'a T'a, ca Tu esti Ddieulu meu, care ai disu nu vréu mortea pecatosului ci se se intorca si se fia viu.“ ²⁾ AMINU.*

OPULU REDEMPTIUNEI.

Dedusu din

Nascerea, viéti'a, evangelisarea, patim'a, mortea invierea si fnaltiarea la ceriu a Dlui N. Isusu Christosu.

Tractatu istorico-dogmaticu, prelucratu de Silviu B. Sohor'a.

Continuare.

6. *Isusu in etate de 12 ani merge in Ierusalem la serbatóre.* — Evangeliulu nu amentesce nemicu despre viéti'a lui Isusu decandu s'a asédiatu in Nazaretu pana la etatea de 12 ani; candu apoi descrie mer-

¹⁾ Psalm. 68. ²⁾ Ps. 142.

gereea sa in Jerusalem ¹⁾). Cu anul alu 12-lea la Judei fiacare pruncu deveneá „*fiu alu Legei*,“ se numerá intre adulti si erá deobligatu la observarea toturoru prescrieriloru religióse. — Dela Nazaretu pâna la Jerusalem e cale de 24 óre; o cale pré indepartata si pré ostenitiósa pentru de a merge pedestru unu pruncu de 12 ani. — Dar' totusi dorulu înspre cas'a Tatalui cerescu 'lu face pre Isusu se desconsidereze obosél'a caletorfei. Esemplu frumosu aflamu in prunculu ddieescu de a cercetá baseric'a. — Pentru-cà ce e baseric'a? — E cas'a lui Ddieu, locuinti'a Tatalui cerescu intre filii sei pamentesci. Turnulu fiacarei biserice e unu degetu aratatoriu, care din departare arata moritoriului patri'a sa vecinica — ceriulu, si precum odenióra sunetulu posauneloru chiamà pre Israeliti pre Sinai, asia si sunetulu clopoteloru ne chiama pre noi la acel'asi Domnedieu pentru de-ai plení poruncile si a primí benecventarile sale parentiesci. . . . Din cas'a parentiloru ne-am dusu odata cá prunci nou-nascuti in cas'a parentelui cerescu si acolo ne-am spalatu de macul'a pecatului moscenitu prin bai'a renascerei; in cea din taia ne-am castigatu parente pamentescu, in cea de-a dóua — parente cerescu, acolo ne-am nutritu si crescutu cu mancari trecutórie, — ací cu mancare vecinica; in cas'a parentiesca am învetiatu a cunosce bene sententi'a: „întru sudórea faciei tale 'ti vei cascigá panea ta;“ ér' in cas'a lui Domnedieu neîndulcimu de cuventele mangaiatórie: „Veniti la mene toti cei obositi, — cà eu ve voiu usiorá.“ Si in urma, candu corpulu nostru vá abdíce de nutrementu, candu se vá aflá in articulu mortiei — atunci totu din baserica ni se vá aduce nóue cea mai escelenta merinde, celu mai vindecatoriu medicamentu, celu mai curatu oleu de mantuire, — ni se va dá atunci din baserica pré curatulu trupu si pré onoratulu

¹⁾ Acésta s'a intemplatu in a. 760 a. U. c., candu Archelau fu esilatu in Gallia, si asia Josifu nu mai avé nece unu periculu de a se reîntorná in patria. Isusu numerá atunci chiaru 12 ani si 4 lune. Dr. Lepp, „Viéti'a lui Christosu.“

sange alu Fiului. — De-ace'a dar' cu catu mai bucurosi vomu merge in dfilele n6stre cele bune in cas'a Domnului, — cu atata mai tare si Domnedieu in dfilele n6stre cele rele ni v6 tramite in cas'a n6stra pre fiulu seu. — Ce doruri inalte au condusu pre Isusu in templu! . . . „Cas'a Tatalui meu e casa de rogatiune,“ si in ac6sta casa, unde cu 12 ani mai-'nainte mama-s'a a jertfitu Tatalui, — acum'a se aduce 6nsusi pre sene de jertfa.

Isusu se strec6ra printre mult6me la acelu locu ¹⁾, unde siedeau numai c6rturarii cari esplicau si scrutau bibli'a. — Parentii nu au observatu ac6st'a. Numai la re6nt6rcere, dupa cale de o d6, cugetara la o perdere seri6sa. ²⁾ Prin anim'a delicata de mama deodata trece sabi'a dorerei. T6te celealalte suferintie de mai 'nainte au fostu numai umbra la ac6sta; pentru-c6 precandu amaratiunile acelora se indulci6u 6ns'asi prin posesiunea pruncului, — pre atunci celea de facia cresceau prin absentia lui; acum'a er6 perdutu totu isvorulu mangaiarei sale Asia se 6ntempla si cu sufletulu omenescu candu acesta se departa de Isusu. La ori-ce suferentie, ce-'lu 6ntempina in lumea ac6st'a — se mangaia cu cugetulu: pos6edu inca iubirea lui Isusu pentru-c6 lui i sum credentiosu; dar' candu Isusu afla sufletulu omului, c6 pre o sponsa necredenti6sa, 6nglodatu in pecate, — atunci mesur'a ticalosiei lui trece preste gardine. — Josifu si Mari'a cautara pre celu pierdutu 3 d6le;

¹⁾ In apropierea antisiambrei femeiloru se afl6 sc6l'a sinagogei, in carea Sambet'a mai alesu, si in serbatori se dau prelectiuni poporului decatra membrii statului celui mare. Dupu traditiunea Rabiniloru chiaru dela Moise pana la Gamaliel er6 datena, c6 invetiatorii siedeau, 6r' ascultatorii stau pre peti6re. Inse fiend-c6 prunculu Isusu desvolt6 una rara scientia a Legei, carea 6ntrece6 pre cea a invetiatorulu i se dede unu scaunu de on6re chiaru in medioloculu loru, si i se pune6 intrebari spre resolvire. Deacea se afla la Luca (2, 46) „si a fostu dupa trei d6le — l'au aflatu in templu siedindu in medioloculu dascaliloru ascultandu-i si intrebandu-i.“ Ibid. o. c.

²⁾ Perderea pruncului se cuget6 a fi cu atat'a mai 6ngrigiata, c6 dupa finirea serbarei esi6u mult6me de caravane 6ntre chiotu si

diu'a-nóptea nu au avutu repausu nece odihna, in tóta ór'a le cresceá grigi'a si tanguirea, — pana-ce in urma 'lu aflara in templu Asia ar' trebú se fia si sufletulu pecatosu, fora repausu, fora stare pana candu prin parerea de reu pentru pecatele facute — nu-'si vá aflá pre mirele perdutu. Si precum parentii lui Isusu 'si-au stêmperatu întristarea in templu, — asia si sufletulu ratecitu numai in baserica, — in sant'a Taina a marturisirei 'si vá aflá stêmperarea. „Fericiti suntu cei-ce plangu, — cà aceia se voru mangaiá!“ — Evangelistulu Luca (2, 50) cuprende mai departe in scurte cuvete junéti'a lui Isusu candu dice: „si s'a pogoritu împreuna cu densii si a venitu la Nazaretu, si erá supusu parintiloru; . . . (52) si Isusu sporiá in intieptiune si in vrêsta, si in charu la Domnedieu si la ómeni“ . . .

* * *

Junimea are in Isusu unu frumosu prototipa de comportare; càci celea mai frumóse virtuti capitale a pruncului Isusu, adeca: *zelulu in rogatiune, diligent'a in studiu si invetiatura, si destoinici'a in ascultare*, — suntu cá 3 de-torentie de radecina a junimei! . . .

* * *

NOTA. Cumcá Mantuitoriulu a invetiatu, ba a si portatu profesiunea lem-aritului. si cumcá. cá si primulu Adam, 'si-a castigatu pana intru sudórea faciei, considerandu multu starea lucratoriloru, — se constatéze parte din între-barea Nazarinénil ru: „au nu e acesta — (Isusu) — teslariulu fiulu Ma-riei?“ parte din daten'a ace'a, cà filii. si din familiile celea mai de frunte trebu-iau se invetie cev'a profesiune; chiaru si déca se pregatiau pentru o chiamare mai inalta científica. — Asia P a u l u . carele mai târdú prin scienti'a sa intrecú pre toti invetiatii lumei, — a fostu unu tîesatoriu. Celi mai invetiati rabbini au fostu totu-odata si profesionisti. — RR. Juda si Menachem au fostu pâneri; R. Zo-chanan fú calciunariu. R. Elieser. — antistele renumitei scóle rabbinice din Alesan-dria, — fú fauru, R. Isaac — teslariu etc. . . .

psalmadie din Jerusalemu. Numai Galilea numerá atunci, dupa Jos. Flaviu, cá la unu milionu de locuitori; si dintre acestia toti bar-batii dela 12 ani in susu erau obligati de a se sui in Jerusalemu la praznicu. Ba grigi'a despre prunculu absentu se mariá si prin ace'a cà fiendu chiaru in est-tempu de locutienatoriu Quirinu, in loculu proscrisului Archelau, elu aveá de a nadusť un'a rescóla croita contra Romaniloru de Jud'a Gaulonitulu si de fariseulu Sa-doc. (*Ios. Fl. Antq.*)

Relativu la fisionomi'a lui Christosu dupa traditiune e urmatori'a : Isusu in anulu alu 20 a fostu deplenu crescutu. Statur'a sub-mediulocia, macru, dara compactu la nervi si inchiature ; perulu si sprâncenele — blondine, asemenea si barb'a lunga de unu latu de mana ; fruntea sa obla-deschisa ; nasulu arcuat ; ochii sei asia de limpedi, fucatu si inimicii avéu placere de a-i privi ; falc'a inferióra frumosu rotundîta ; colórea faciei cá laptele si sangele (adeca cea mai frumoasa colóre : alb-rosieteca) ; mersulu oblu, pre totu corpulu fora cea mai mica macula ; s. a. m. d. (Dr. Lepp „Viéti'a lui Chr.“ T. 5. f. 47.)

Predica la inmormentarea unei juna.

„Totu trupulu e cá érb'a, si tóta marirea omului cá flórea erbei ; uscatu-s'a érb'a si flórea ei a cadíutu.“

I. Petru I, 24.

TRISTI ASCULTATORI !

Aceste cuvinte prea frumoase a le s. Apostolu Petru se potu aplecá cu tóta greutatea loru la viéti'a omenésca. Cáci, candu e florea in statulu seu mai frumosu, atunci este ea podób'a naturei si desfatédia prin privirea si mirosulu ei, ea ésa in felurite forme din pamentu, cresce, se desvólta si érași se vescediesce. Chiar' asia e omulu podób'a si frumseti'a intregi naturi. Intru inceputu a fostu pamentu, inse Ddieu l'a pladmuitu, l'a formatu si l'a daruitu cu frumsetia, cá se devina unu locasiu demnu alu sufletului seu domnedieescu. Si intru adeveru ! uimire si admirare ne cuprinde, privindu la omu, acést'a faptura marétia a intieptiunei nemarginite domnedieesci.

Dar' vai ! Érb'a se usca. Abié a desfetatu pucintelu ochiulu privitoriului, si indata una fortuna de véra, ori unu crivetiu aspru de tótna, ori unu vierme ascunsu, ce o rodeá, o culca la pamentu, si éta ! érb'a se vescediesce. Tristu simbolu alu vietiei omenesci ! Abié a infloritu omulu câtu-va tempu in sanetate si potere si éta unu casu ne-acceptatu si neprevédiutu nimicesce de-odata ace'a ce se parú a fí eternu. Astfeliu e marirea omului cá si érb'a. Florile prin pomp'a coloriloru, prin placerea miróseloru si prin poterea loru vindecátoria suntu pentru vindecarea si intarirea ómeniloru mari benefaceri dela Domnedieu. Florile represinta tipulu maretii alu omului. Frumseti'a, sane-

tatea, avuți'a, onestitatea, onórea, placerea suntu tóte lucruri, cu cari a impodobitu Domnedieu pre omu, impartîndu-le omeniloru in deosebite mesuri, dându unui'a mai multu, altui'a mai pucinu, cá prin acést'a deosebire se se inaintedie cu atát'a mai multu deplinatatea intregului. — Dara tóte aceste daruri suntu chiar' asié de trecatórie, cá si omulu. Neci o demnitate, neci o autoritate, neci o marire, neci chiar' cea mai puternica sanetate, nu e in stare a infruntá suflarea resipitoria a mortiei.

Deci viéti'a omenésca cu tóte maririle sale n'ar' ff démna cá se o poftimu, déca Domnedieu ar' ff dat'o numai pentru ace'a, cá se vietuimu numai o clipita, — si apoi se ne stingemu, cum se stinge una radia de lumina in intunerecu, n'ar' ff démna de doritu, déca Domnedieu n'ar' ff datu fagaduinti'a pentru una viéti'a onorabila in veci. De ace'a noi nu trebue se privimu viéti'a nóstra cá si cum numai pentru acést'a amu ff creati. Aici nu avemu se cercamu fericire durabila. Noi pre pamentu nu suntemu decâtu nisce trecatori streini, nisce ratecitori si numai in ceriu suntemu cetatieni si locuitori statornici. Uniculu bine, unic'a bucuría, uniculu odoru, ce 'lu avemu aici pre pamentu, ce 'lu pastramu in sinulu nostru, si carele ne in-sociesce pâna la mormentu, — e sperânti'a, ca din acést'a viéti'a a suferintieloru si a doreriloru, vomu ajunge de siguru la viéti'a fericiriloru. — Acést'a sperântia nu o póte luá nimene dela noi, càci pre ace'a ni-o intarescu neintre-ruptu cuventele Mantuitorului: „*Eu sum inviarea si viéti'a, celu ce crede in mene, de va si murí, va fi viu, si ori-cine e viu si crede in mene, nu va murí in veci.*“¹⁾)

Tristiloru ascultatori! Noi stamu aicea la mormentu rece alu unei june, care in multe privintie a adormitu prea de tempuríu. Dupa mesur'a, cu carea indatinamu a judecá lucrurile, a trebuitu se parasésca ea acést'a viéti'a vremelnica mai decurêndu, decâtu si-ar' ff fostu potutu inchipuí intristatii ei parinti si consângeni. — De-abié erá

¹⁾ Luc'a XI. 25, 26.

ea in florea vietiei s'ale, intr'o etate, in carea de-abié incepe viéti'a a se desvoltá prin formele si scenele sale schimbacióse, de-abié o inviosia puterea junetiei, carea paré a dá peptulu cu mórtea, de-abié a fostu facutu ea partea cea mai mica din caletoria, carea au se o face cei moritori; inca ar' fi potutu gustá ea unile placeri, cari ni le dà lumea acést'a, si cari suntu impletite de man'a cea benefacutoria a Ziditoriului in viéti'a nóstra aici pre paméntu; anim'a ei cea buna si blânda, cugetarile ei cele nobile, bunavointi'a ei cea umana meritá inca multe dfile de bucuria cu atâta mai vertosu, de óre-ce ea avù de a face deja unele esperintie doreróse. Acést'a fecióra defuncta poté deveni in scurtu decorea si fericirea unui barbatu si asia si unu membru folositoriu in sfer'a s'a cá maica si potù produce multu bine intregi societati omenesci. Inse crud'a si nesatios'a mórte î-i taià prea de tempurú firulu vietiei si nimici prin acést'a tóte sperantiele si mangaiarile intristatiloru ei parinti. Juste suntu vaietele si plânsorile, cari le causédia acést'a intemplantur durerósa intru noi, juste suntu lacremile, cari curgu pre momentulu acestei prea de tempurú rapite dela noi, justa este dorerea, care imple peptulu nostru si nestinsu va fi dorulu, carele va viá lungu tempu in animile nóstre dupa dens'a, càci neuitati remanu cei iubiti, pre carii ni-i rapesce mórtea. Dara óre ce ne folosescu aceste tóte, séu ce folosu aducu tóte plânsorile si vaietele nóstre celei defuncte. Anim'a nóstra are lipsa de mangaiare, simtîrile nóstre cele doborite ceru o recreare. Deci se incetamu de a mai plange si a ne mai tângu, se uscamu lacrimile nóstre, se ne mangaiamu cu speranti'a si se luminamu acestu casu intristatoriu prin lumin'a religiunei nóstre. Càci religiunea, amic'a si mangaiatórea omenimei suferinde, ne invétia, cumcà in man'a lui Domnedieu stà intréga sórtea nóstra, Elu ne conduce cu intieptiune si bunatate, Elu este stapânulu si domnulu precum a acelorú víi asia si a acelorú morti si a determinatu fie-carui omu tempulu petrecerei sale pre pamentu. Se avemu pururea, Tristi ascultatori, inaintea ochiloru

credinți'a în Provedinți'a domnedieésca, cu deosebire la intemplari dureróse, și mai virtosu la mormintele iubitoru nostri. De sí n'am cunoșce cu mintea nóstra caus'a, de ce ni-a rapitu Domnedieu pre unulu s'eu pre altulu, apoi totusi se cugetamu, cumcà Domnulu are dreptu de a cere dela noi indereptu amanetulu seu de amóre dupa bun'a chib-zuintia și vointi'a lui candu și cum va voi dupa cuvintele profetului: „*Cugetele mele nu suntu cugetele vóstre și caile mele nu suntu caile vóstre.*“ Dreptu este, ca cugetamu adese-ori, cumcà cursulu lucrurilor ar' trebui se fia cu totulul altmintrelea, decum este, mai alesu candu e vorb'a se aducemu vre-unu sacrificiu mare; adese-ori cugetamu, cumcà n'amu fi trebuitu se avemu acést'a s'eu ace'a dauna, și nu arare-ori f-i cade greu animei nóstre de a se umilf de-inaintea braciului puternicu alui Domnedieu. Acést'a inse, iubitoru, vine parte dela scurtîmea vederei nóstre, parte dela indatinarea de a mesurá lucrurile și intemprile cele generale îndeosebi cu mesur'a nóstra cea mica. Domnedieu, carele priveghiéza și orénduesce tóte, trebuie se și aiba pareri cu totulul diferite de a le nóstre, cá a acelor'a, ce purcedemu dela unu punctu de vedere atátu de neînsemnatu și neindestulitoriu. Dara neci una pierdere nu e atátu de mare și de valorósa, carea înu ar' avé și parti de acelea, dela cari privita se pare a fi mai pucinu dorerósa; și astfelu nu e neci un'a intemprare de mórte atátu de trista, la carea nu ni-amu poté mangaiá s'eu linscf.

Asigurarea, cumcà nemica nu ni se póte intemprá fora de scirea și vointi'a lui Domnedieu, și cumcà tóte câte le face Elu suntu bune, — este unu balsamu alinatoriu pentru ori ce rana, ce ni-o causéza sórtea.

Dara cu câtu mai vêtosu trebuie se ne mangaiamu, inchipuindu-ne pre de o parte bucurf'a, cu carea a intimpinatu acestu vlastariu gingasiu mórtea! éra pre de alta parte speranti'a în Domnedieu, ziditoriu și caleudiulu vietiei s'ale, apoi increderea cea firma în Mantuitoriu ei,

càrui i-a consantfitu ea anim'a s'a plina de dragoste, — si in urma barbatf'a pentru întreprinderea caletorfei catra patri'a cea adeverala fora óresi-care frica de mórte si de putrediune!

In urma mangaiatf-ve, intristatiloru parenti si rudenii sf cu durat'a cea mica a vietiei nóstre acestei pamentesci sf cu nestatornicf'a acestei lume ticalósa, càci decurêndu ne vomu despartf si noi pentru totudéun'a de dens'a, cá se remanemu in ce'alalta viétia nedespartf'ti pentru veéie. AMINU.

Alesandru Voevitc'a.

Predica pentru Postulu mare.

*„Eu sum pastorulu celu bunu si cunoscú oile mele,
si me cunoscú a le mele. Joanu X. 14.*

Una mama intristata vérsa lacrimi de dorere sub crucea sangerósa, gelindu mórtea Domnului seu si starea cea pecatósa a filorú sei, — acést'a maica e sant'a maic'a biserica; carea cu inceputulu acestui postu, imbracându-se in vestminte de jale striga catra noi fiiú sei: *adu-ti amente oh omule! cà pamentu esti si in pamentu te vei întórce.*

Fiiulu tierinei! Pâna candu vei mai ff sierbu lumei acesteia? pâna candu vei mai portá rusínósele càtusi ale semiuriloru trupesci? pâna candu 'ti vei astupá urechile cá se nu audi cuventele maicei t'ale intristate? Adu-ti amente fiule neascultatoriu, cà ór'a in care traiesci nu este a ta, ci in posesiunea ta 'ti este numai mórtea si tu in posesiunea acesteia; adu-ti amente cà maic'a ta este tierin'a, leaganulu teu: mormentulu, vestmintele tale: golitiunea, frumsetiele tale: putrediunea, fratii tei: slabitiunea, socii tei de viétia: lipsele, vecinn: mórtea, si dobânda: viermii pamentului, — pentru-cà totu corpulu omenescu este asemenea erbei si tóta marirea lui este asemenea floriloru campului, se usuca érb'a si indata cadu florile. Ffa-ti destulu dar' decumv'a pâna acuma ai servitu pecatului si lumei acesteia, serve-

sce de aci in colo vietiei de veci, servesce virtutiei si lui Domnedieu; déca ai traitu pâna acuma in desfetari, a venitu ór'a cá se si suferi, — déca pâna acuma ai rîsu, e tempulu cá, asemenea Magdalenei celei penitente, se speli cu lacrimile tale petiorele Mantuitoriului si cu perulu capului teu se le stergi, — déca ai urmatu pre Davidu in pecatúr, urméza-lu pre acel'a si in pocaintia, — déca ai cadiutu cu pescariulu celu slabu — cu Petru — scóla-te cu Petru celu tare cá pétr'a.

Nu póte ff, I. m. o bucuría mai mare decâtu bucurí'a pastoriului bunu, candu vede cà turm'a s'a se sporesce, si cà ace'a cunoscundu viersulu pastoriului seu 'lu urmaresce pre densulu; si din contra, nu se póte cugetá una dorere mai adînca, decâtu dorerea pastoriului bunu, candu vede cà turm'a sa e neascultatoria, si óresicum orbesce se baga in pericle. Cene ar' ff in stare ai descrie necasulu lui atunci, candu 'si vede turm'a s'a incungiurata de fére selbatece — de lupi imbracati in pei de oi, — candu vede ace'a óia, pe carea o-a portatu in braciele sale, la peptulu seu o-a incaldítu, cu laptele iubirei o-a nutritu si cu sangele seu o-a vindecatu de bóla, — candu vede, dícu, cà ace'a óia e nemultiamitória, si de buna-voia se arunca in ghiarele lupilor!

De sí nu v'asi spune, I. m., cugetu totusiu, cà sunteti in stare a precepe: cene este pastoriulu acel'a, despre care vorbiràmú aci, — de sí nu v'asi spune, veti cunósce, cà acel'a este pastoriulu celu bunu, adeca Domnulu nostru Isusu Christosu, pentru-cà Densulu este Domnulu si Domnedieulu nostru, éra noi poporulu seu, pre care 'lu indrépta, si turm'a pe carea o pasce, — Elu a venitu cá se caute oile cele perdate.

Departe e dela mene si cugetulu, cà dóra si intré voi ar' ff oi viclene si neascultátórie de pastoriulu loru, nu credu neci ace'a, se fia vre-unulu, a-carui credintia se fia asia de slaba si iubirea atátu de pucina, incátu insusi se se lapede de pastoriulu seu celu bunu, de Christosu; totusi sciindu-lu pre omu a ff slabu si plecatu cá trestí'a,

si fiindu-cà sî invetiachelulu celu curagiosu, care erá gat'a a morí cu invetiatoriulu seu si carele spre aperarea lui a scosu sabi'a: numai la vorb'a unei servitoria, s'a lapedatu de invetiatoriulu seu, — pentru ace'a cá se nu fiti prunci cu mentea, neci se ve clatiti la tóta invetiatur'a, si cá fundamentulu credintiei vóstre se nu fia cá nàsipulu riului, pré care 'lu spala si duce ap'a, ci cá pétr'a, — in cùventarea mea de adi ve voiú aretá pe scurtu poterea si folosulu celu mare a credintiei si a religiunei, si éراسi din contra, urmarile cele rele ale necredintiei; cá asia credinti'a se vi-o padíti si de necredintia se ve feriti.

Pregatiti-ve dara, I. m., sufletulu si anim'a vóstra, pentru-cà in poterea mea nu stà neci a versá spiritu nou in voi, neci a ve dá o anima noua; in anim'a mea cu adevveratu este sementi'a, éra pamentulu este anim'a vóstra, pregatiti dara acestu pamentu si cu diligintia curatíti neghin'a peccatului dintr'ensulu; arátí-lu cu cugetulu celu bunu si 'lu grapati cu dés'a rogatiune, cereti preste densulu rou'a darului ddiescu — càci indiesertu vomu semená in pamentu reu si nelucratu, cà neci unu fruptu va aduce, éra decumv'a sementi'a invetiaturei mele va cadé in pamentu bunu si va aduce fructe, laud'a va ff alui Ddieu, ostenél'a a mea, éra secerisiulu alu vostru. — Ve rogu dara se fiti cu luare a-mente!

Una mare slabitiune, ba asia dicúndu unu semnu uritu este ace'a in genulu omenescu, cà neci odata nu pretiuesce pre acei'a, pre cari Provedinti'a Ddieésca i-a tramisu cá se-lu conduca la fericire, ba pentru cele mai sante scopuri a loru nu arare ori suntu persecvati. Nespusa rusíne si péta pentru genulu omenescu, cà pre unu Socrate l'a adaptu cu veninu, si pre Domnulu Nostru Is. Christosu pentru iubirea s'a cea mare l'a onoratu cu lemnulu crucei. Si tocmai in unele casuri cá acestea se vede poterea si folosulu credintiei si a religiunei; cà-ci cu adevveratu ar'trebul se ne miramu de rabadarea si statornici'a cea mare,

cu care urmasii Domnului Nostru Is. Christosu au suferitu batjocurile, chinurile celea, mai grozave de nu cumva amu luá aminte la credinti'a cea tare, carea i-a datu putere si statorniciá. Apoi, riulu vietiei nóstre numai câte una-data curge printre flori, si mai adese ori printre spini si stânci, pâna-ce se vérsa in marea veciniceí, — si in acelu rîu mai adese-ori versàmu lacrimele intristarei si a necasuriloru decâtu a bucuréi; ferice dar' de acel'a, care si-a tienutu credinti'a neclatita, pentru-cà ace'a cá unu angeru mangaiatoriu in tóte necasurile 'lu insociesce, ace'a î-i sterge dorerósele lacrimi de pre ochi, î-i léga ranele animei si intindiendu-i mâna de ajutoriu, 'lu indrépta prin desierturile suferintieloru catra pamentulu fagaduintiei, — precum a condusu odata pre fíií lui Israilu norulu celu luminos.

Pre candu din contra celu necredintiosu: lasatu de toti in órele cele triste ale vietiei, nicairi nu-si afla ajutoriu, indesiertu cérca mangaiare in anim'a s'a, cà-ci ace'a e góla; indesiertu se întórece catra omeni, cà acei'a suntu reci se departa de densulu, inzedaru alérga la celu mai iscusitu medicu alu animei adeca la Religiune, cà-ci ace'a nu póte ajutá necredintiei.

Vene totusi in urma, vene unu mangaiatoriu, cá se-lu supere, unu medicu cá se-lu omóre, unu conducatoriu cá se-lu arunce in etern'a perire, si acel'a este: desperarea.

Fericitu! de o nia de ori fericitu e celu credintiosu! elu plânge cu adeveratu, inse scie cà plânsulu lui va avé capetu, scie cumcà lacrimelu lui nu se perdu, ci adunându-le acele religiunea in potirulu seu, le duce de jertfa Atotupoternicului Ddieu. — Elu neci una data nu se afla singuru intre valurile lumei acesteí'a, — càci unu angeru padîtoriu adeca credinti'a totu-dé-un'a e lângá densulu, ace'a î-i dà sfaturi bune — ace'a 'lu padiesce in tempulu ispitei.

Póte ve-ti fí audítu candv'a intemplarea carea vi-o voiu spune. Pre unu omu óre-care atât'a l'a batutu si apesatu sórtea cea vitrega incâtu i-s'a ruptu córd'a cea atátu de intinsa a rabdarei, — si umerii lui nu mai erau in stare

de a portá sarcin'a vietiei, a voitu dara se puna diosu ace'a sarcina grea, se se mantuiésca de dens'a; dar' cum? Desperarea sí lui i-a intinsu mediuloculu indatinatu — unu cutítu, — s'a decisu dara se se sinucida, si cu acestu scopu a sí esítu numai singuru la campu, inse elu totusi n'a fostu acolo singuru; audíti numai! cum i-s'a aretatu lui credinti'a, candu tocmai erá se-si infiga cutítulu in peptu: privindu in laturi cá se nu fia cenev'a, care se-lu impedece in fapt'a sa, a datu cu ochii de o cruce, si in momentulu acel'a totu corpulu i-s'a cutremuratu, i-a cadiutu cutítulu din mâna, faci'a i s'a cuprinsu de o rosiatia si cu petiórele tremurânde aplecatu catra ace'a cruce, incepù a se rogá astfelu: Oh Isuse Christose câtu de multu ai suferitu Tu, si crucea grea o-ai portatu pentru mene, si euticalosulu se nu voiescu a portá a mea pentru mene? 'Ertame oh Dómné! cà de acum nu voiu mai pecatuf!

De ne-ar' pàràsí lumea intréga, de ne-ar' pàràsí toti omenii, toti amicii si rudeniele, nu ne parasesce totusi acestu amicu cerescu adeca credinti'a. Amiculu acestu cerescu ne primesce in pragulu vietiei, caletoresce cu noi tóta calea vietiei nóstre si dupa mórte ne dà odihna in locasiulu vietiei de veci.

Veniti cu mene I. m., mai antâiu la patulu de mórte a unui credintiosu si dupa ace'a la a celui necredintiosu si vomu vedé mai bine folósele cele mari ale credintiei; si éراسi din contra tristele urmari ale necredintiei!

Candu jace omulu religiosu pe patulu mortiei elu nu e mai multu omulu lumei acesteia, la capulu lui stà pãrintele celu sufletescu, 'lu mangaiá sí-i vorbesce despre nemurirea sufletului, si precum odinióra prin S. Sácramentu alu botezului 'lu facù se intre cá prin o pórtá in beseric'a lui Christosu, tocmai asia acuma prin s. sacramentu alu Penitentiei, Cuminecaturei si alu Ungerei de pre urma se sílesce a-i deschide pórt'a raiului, si in urma pogorându-se asupr'a lui Angerulu pacei, í-i inchide ochii.

Se ne întórcemu acum la patulu celui necredintiosu; ce vedemu aci? Vedemu luptele cele mai desperate, prin

cari se silește a scapá de mórte, — vedemu câtu de cu greu se desface de viéti'a acést'a, necredindu intr'o alta viéti'a, si o! de câta mangaiare s'aru implé sufletulu lui, decumv'a baremi in momentul acestu mai de pre urma i-s'ar' aprinde faci'a credintiei, carea se-i arete cà, afara de acést'a viéti'a mai este sí o alta viéti'a pururea tiene-toria si cu multu mai fericita decâtu acést'a, — dar' unde se cerce elu acum ajutoriu : la Ddieu? pre acel'a nu l'a cunoscutu neci una-data, — la cruce? ace'a o-a negatu, — in religiune? ace'a totudéun'a o-a batjocuritu, — la ómeni? o! acei'a 'su rei si nepàsàtori. Acum inse aude in anim'a s'a unu viersu, care neincetatu î-i sioptesce, cumcà nu preste multu tempu va se dèie séma despre faptele s'ale, si cu acést'a i-se imple paharulu amaratiuniloru si a ne-casuriloru, càci, decumv'a cauta in trecutu: viéti'a lui nu e alta decâtu o campia desiérta, in care nu se afla neci baremi o urma a floriloru virtutiei, ci numai cei mai aspri spini ai pecatului. Déca cauta in venitoriu, inaintea lui scaunulu celu aspru alu Judecatoriului, inaintea lui stà religiunea, carea o-a urgisitu, — inaintea lui stà Domne-dieu cá judecatoriu.

In momentul acest'a cu ochii inpaingeniti cauta catra ceriu, cu cugetele s'ale cauta pre Creatoriulu si Parintele seu — pre Ddieu, — cauta pre Fiiulu, si pre Maic'a lui Christosu, inse îndesiertu, càci cea de antaiu si mai mare pedépsa a necredintiei este ace'a, cà ar' voi omulu se créda, dar' nu póte.

In urma, I. m. sum convinsu cumca din cele pâna aci dise, ori cene, carele este dela Ddieu, va fi in stare a cunósce folósele cele mari ale religiuntei si credintiei : sum convinsu inse cumcà fie care este dela Ddieu, sí-si va pastrá credinti'a si se va pazi de necredintia; se va ferí de acei faciarnici farisei si lupi imbracati in pei de oi ai seclului nostru, cari sub larv'a culturei si a iubirei de ómeni, vréu a ne duce la necredintia, — vréu a sdrobi si calcá in petiore totu ce e santu si religiosu inaintea animei nóstre.

Ve rogu dara, I. m., fiti tari si statornici in credintia, intarindu-ve cu postulul si cu rogatiunea, nu ve departati de Pastoriulu celu bunu: de Christosu. Cartea intieptiunei vóstre fia totu-dé-un'a crucea lui Christosu; pentru-cà numai acel'a este padítu de invetiaturele cele desierte, carele urméza pre Christosu. AMINU.

Vasilii Neamtii. ✓

LA ISUSU PRE CRUCE.

O, Criste cu peru de auru, si cu cuventulu dulce,
Din care se revarsa a mangaerei daru,
Tu insu-ti ai disu, Criste, candu te-au urcatu pre cruce:
„Nu vei se faci, parinte, se tréca-acestu paharu?“

Ce te gandiai tu óre vorbindu asié Isuse?
Gandiai, cà o se piéra ce tu ai semenatu?
Gandiai, cà fariseii au se intorca mane
Poporulu din credinti'a ce adi ai insuflatu?

Nu suntu acei poternici, ce 'mpedeca-o doctrina
Cu tota staruirea si influinti'a loru;
Ea insa-si, candu nu are principiulu de lumina
De viétia si dreptate, ucide alu ei sboru.

Doctrin'a ta e santa si are viétia 'n sine,
De-ace'a pretotindeni lastari adênci a prinsu;
Cu cata aflat'a piedeci si suferinti sublime
Cu atat'a, preste lume in nópte s'a intinsu.

De-atunci de tirania noi nu ne tememu, fórté
Candu se aréta inca, aice pe pamentu;
O tirania 'n sinu-i aduce a ei mórte,
Si se aréta 'n viétia, cum nasce unu nou mormentu!

Dimitriu Bolintineanu.

Proprietariu, Editoru si Redactoriu respundietoriu:

POP'A NICULAE FEKETE-NEGRUTIU.

Imprimari'a diecesana din Gherl'a.